

CYNULLIAD CENEDLAETHOL CYMRU

NATIONAL ASSEMBLY FOR WALES

OFFERYNNAU STATUDOL

STATUTORY INSTRUMENTS

2006 Rhif 41 (Cy.7)

2006 No. 41 (W.7)

AMAETHYDDIAETH, CYMRU

AGRICULTURE, WALES

**Rheoliadau Tir Cynnal (Cymru)
2006**

**The Tir Cynnal (Wales)
Regulations 2006**

NODYN ESBONIADOL

EXPLANATORY NOTE

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau)

(This note is not part of the Regulations)

Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys o ran Cymru'n unig. Gwneir y Rheoliadau hyn yn unol â Rheoliad y Cyngor (EC) Rhif 1257/1999 a chynhwysir y fframwaith manwl ar gyfer gweithredu'r Rheoliad Cyngor hwnnw yn Rheoliad y Comisiwn (EC) Rhif 817/2004.

These Regulations apply to Wales only. These Regulations are made pursuant to Council Regulation (EC) No.1257/1999 and the detailed framework for the implementation of that Council Regulation is contained in Commission Regulation (EC) No. 817/2004

Mae'r Rheoliadau'n darparu ar gyfer gwneud amryw daliadau grant i unrhyw berson sy'n ymrwymo i gytundeb gyda'r Cynulliad Cenedlaethol, pan fo'r person hwnnw'n cytuno i gymryd rhan yng nghynllun amaeth-amgylcheddol Tir Cynnal.

The Regulations provide for various grant payments to be made to any person who enters into an agreement with the National Assembly, where that person agrees to take part in the Tir Cynnal agri-environment scheme.

Nod cynllun Tir Cynnal yw darparu cyfleoedd ar gyfer ffermwyr yng Nghymru i gymryd rhan mewn gwaith o natur amaeth-amgylcheddol ar eu tir drwy ddilyn set sylfaenol o amodau a ddisgrifir yn yr Atodlen i'r Rheoliadau hyn er mwyn gwarchod ardaloedd a nodweddion o bwys amgylcheddol ar eu tir. Mae'r Cynllun yn gofyn am lefelau o warchodaeth amgylcheddol sy'n uwch na gofynion y gyfraith a thraws-gydymffurfio, ond nid ydynt mor gaeth â rhai Tir Gofal.

The Tir Cynnal scheme aims to provide opportunities for farmers in Wales to take part in work of an agri-environment nature on their land by following a basic set of conditions described in the Schedule to these Regulations in order to protect areas and features of environmental importance on their land. The Scheme requires levels of environmental protection greater than that of legal and cross-compliance requirements, but not as demanding as those of Tir Gofal.

Nod cynllun Tir Cynnal yw rhwystro bioamrywiaeth rhag cael ei golli, diogelu nodweddion tirwedd, diogelu'r amgylchedd hanesyddol a lleihau llygredd.

The aim of the Tir Cynnal scheme is to prevent loss of biodiversity, protect landscape features, safeguard the historic environment and reduce pollution.

Os yw buddiolwr cynllun Tir Cynnal yn darparu gwybodaeth ffug neu gamarweiniol, neu os torrir y cytundeb Tir Cynnal, yna caiff y Cynulliad Cenedlaethol atal taliadau grant yn y dyfodol neu adennill, o ofyn amdano, unrhyw grant a dalwyd eisoes i'r buddiolwr.

Where a beneficiary of the Tir Cynnal scheme provides false or misleading information, or there is a breach of the Tir Cynnal agreement, then the National Assembly may withhold future payments of grant or recover on demand any grant which has already been paid to the beneficiary.

Os yw'n fwriad gan y Cynulliad Cenedlaethol i atal neu adennill grant, rhaid i'r Cynulliad Cenedlaethol roi gwybod i'r buddiolwr a chaniatáu i'r buddiolwr wneud unrhyw sylwadau y mae'n dymuno eu gwneud o fewn cyfnod rhesymol o amser. Rhaid rhoi ystyriaeth i'r sylwadau hynny cyn i benderfyniad terfynol gael ei wneud.

Cynhyrchwyd Arfarniad Rheoliadol ar gyfer yr offeryn hwn, a gellir cael copïau ohono gan Is-adran yr Amgylchedd, Cadwraeth a Rheoli, Parc Cathays, Caerdydd, CF10 3NQ.

Where the National Assembly is minded to withhold or recover grant, the National Assembly has to inform the beneficiary and allow the beneficiary to make any representations he or she wishes within a reasonable time period. Those representations have to be taken into account before a final decision is taken.

A Regulatory Appraisal has been produced for this instrument, and copies are available from the Environment, Conservation and Management Division, Cathays Park, Cardiff, CF10 3NQ.

2006 Rhif 41 (Cy.7)**2006 No. 41 (W.7)****AMAETHYDDIAETH, CYMRU****AGRICULTURE, WALES****Rheoliadau Tir Cynnal (Cymru)
2006****The Tir Cynnal (Wales)
Regulations 2006***Wedi'u gwneud* 10 Ionawr 2006*Made* 10 January 2006*Yn dod i rym* 13 Ionawr 2006*Coming into force* 13 January 2006

Mae'r Cynulliad Cenedlaethol, ac yntau wedi'i ddynodi (1) at ddibenion adran 2(2) o Ddeddf y Cymunedau Ewropeaidd 1972 mewn perthynas â pholisi amaethyddol cyffredin y Gymuned Ewropeaidd(2), drwy arfer y pwerau a roddwyd iddo gan adran 2(2) uchod a phob pŵer arall sy'n ei alluogi yn y cyswllt hwnnw, drwy hyn yn gwneud y Rheoliadau a ganlyn:

The National Assembly, being designated (1) for the purposes of section 2(2) of the European Communities Act 1972 in relation to the common agricultural policy of the European Community(2), in exercise of the powers conferred on it by the said section 2(2) and of all other powers enabling it in that behalf hereby makes the following Regulations:

Enwi, cychwyn a chymhwyso

1.-(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Tir Cynnal (Cymru) 2006 a deuant i rym ar 13 Ionawr 2006.

(2) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys o ran Cymru'n unig.

Title, commencement and application

1.-(1) The title of these Regulations is the Tir Cynnal (Wales) Regulations 2006 and they come into force on 13 January 2006.

(2) These Regulations apply in relation to Wales only.

Dehongli

2.-(1) Yn y Rheoliadau hyn, onid yw'r cyd-destun yn mynnu fel arall -

ystyr "adran fferm gyfan" ("*whole farm section*") yw'r amodau amgylcheddol a geir yn Rhan I o'r Atodlen ac y mae'n rhaid cydymffurfio â hwy fel rhan o gynllun Tir Cynnal;

ystyr "yr amod cynefin 5%" ("*the 5% habitat condition*") yw'r amodau a geir yn Rhan 2 o'r Atodlen;

ystyr "Cod Ymarfer Ffermio Da ("*Code of Good Farming Practice*") yw'r darpariaethau a nodir yn adran 9.1 o Gynllun Datblygu Gwledig Cymru 2000-2006;

Interpretation

2.-(1) In these Regulations, unless the context otherwise requires -

"agreement land" means land which is the subject of a Tir Cynnal agreement;

"Code of Good Farming Practice" means the Good Farming Practice provisions set out in section 9.1 of the Rural Development Plan for Wales 2000-2006;

"the Commission Regulation" means Commission Regulation (EC) No. 817/2004 (3) laying down detailed rules for the application of the Council Regulation;

(1) O.S. 2005/2766

(2) 1972 p.68

(1) S.I. 2005/2766

(2) 1972 c.68

(3) OJ No. L74/1, 26.2.04

mae "cyflawni" ("*carrying out*"), mewn perthynas â gweithgaredd, yn cynnwys sicrhau ei fod yn cael ei gyflawni;

ystyr "cynefinoedd bywyd gwyllt" ("*wildlife habitats*") yw'r amodau amgylcheddol a geir yn Rhan 2 o Atodlen 1;

ystyr "cynllun rheoli adnoddau fferm" ("*farm resource management plan*") yw'r gweithgaredd a geir yn Rhan 3 o'r Atodlen;

ystyr "Cynulliad Cenedlaethol" ("*National Assembly*") yw Cynulliad Cenedlaethol Cymru;

ystyr "cytundeb Tir Cynnal" ("*Tir Cynnal agreement*") yw'r ystyr a roddir iddo gan reoliad 4(2);

ystyr "deiliad cytundeb Tir Cynnal" ("*Tir Cynnal agreement holder*") yw unrhyw berson sydd wedi ymrwymo i gytundeb Tir Cynnal;

ystyr "dibenion penodedig" ("*specified purposes*") yw gwarchod bioamrywiaeth, gwarchod nodweddion tirwedd, diogelu'r amgylchedd hanesyddol a lleihau llygredd;

ystyr "diwrnod gwaith" ("*working day*") yw diwrnod nad yw'n ddydd Sadwrn, yn ddydd Sul, yn ŵyl cyfraith gyffredin yng Nghymru a Lloegr, neu'n Wyl y Banc yng Nghymru o dan Ddeddf Bancio a Thrafodion Ariannol(1);

ystyr "force majeure" yw amgylchiadau annormal ac anrhagweladwy sydd y tu allan i reolaeth y ceisydd ac na fyddai wedi bod modd osgoi eu heffaith petai'r ceisydd yn arfer pob gofal dyladwy;

ystyr "ffurflen indemnio landlord" ("*landlord indemnity form*") yw'r ffurflen a gaiff ei drafftio gan y Cynulliad Cenedlaethol ac y mae Landlord Tenant sy'n dymuno cymryd rhan yng nghynllun Tir Cynnal ond y mae llai na phum mlynedd o'i gytundeb tenantiaeth yn weddill, yn gwneud ymgymeriad i'r Tenant ynddi i gynnal a chadw'r tir o fewn cynllun Tir Cynnal hyd o leiaf ddiwedd pum mlynedd gyntaf unrhyw gytundeb a wnaed gan y Tenant i gymryd rhan yng nghynllun Tir Cynnal;

ystyr "parti arall" ("*other party*") yw person sy'n barti i gytundeb Tir Cynnal gyda'r Cynulliad Cenedlaethol;

ystyr "person cymwys" ("*eligible person*") yw deiliad cytundeb Tir Cynnal sy'n gwneud cais am gymhorthdal o dan y Rheoliadau hyn ac nad yw wedi'i wahardd rhag bod yn gymwys ar gyfer y cymhorthdal hwnnw ar yr adeg pan gaiff cais y person hwnnw ei ystyried;

"the Council Regulation" means Council Regulation (EC) No. 1257/1999(1) on agricultural production methods compatible with the requirements of the protection of the environment and the maintenance of the countryside;

"carrying out", in relation to an activity, includes ensuring that it is carried out, and "carry out" will be construed accordingly;

"eligible person" means a Tir Cynnal agreement holder who applies for aid under these Regulations and is not excluded from eligibility for that aid at the time at which that person's application is considered;

"farm resource management plan" means the activity set out in Part 3 of the Schedule;

"force majeure" means abnormal and unforeseeable circumstances outside the control of the claimant the effect of which would not have been avoided by the exercise of all due care by the applicant;

"landlord indemnity form" means the form drafted by the National Assembly wherein the Landlord of a Tenant who wishes to participate in the Tir Cynnal scheme but has less than five years to run under his or her tenancy agreement, undertakes to the Tenant to maintain the land within the Tir Cynnal scheme until at least the end of the first 5 years of any agreement made by the Tenant to enter into the Tir Cynnal scheme;

"National Assembly" means the National Assembly for Wales;

"other party" means a person who is party to a Tir Cynnal agreement with the National Assembly;

"resource management plan" means the activity set out in Part 3 of the Schedule;

"specified purposes" means the conservation of biodiversity, protection of landscape features, safeguarding the historic environment and reducing pollution;

"Tir Cynnal agreement" has the meaning given to it by regulation 4(2); and

"Tir Cynnal agreement holder" means any person who has entered into a Tir Cynnal agreement;

"whole farm section" means the environmental conditions set out in Part I of the Schedule which have to be complied with as part of the Tir Cynnal scheme;

"wildlife habitat" means the environmental conditions set out in Part 2 of Schedule 1.

(1) 1971 p.80

(1) OJ No. L343, 23.6.99

ystyr "Rheoliad y Comisiwn" (*"the Commission Regulation"*) yw Rheoliad y Comisiwn (EC) Rhif 817/2004(1) sy'n gosod rheolau manwl ar gyfer cymhwyso Rheoliad y Cyngor;

ystyr "Rheoliad y Cyngor" (*"the Council Regulation"*) yw Rheoliad y Cyngor (EC) Rhif 1257/1999(2) ar ddulliau cynhyrchu amaethyddol sy'n gymhathus â gofynion gwarchod yr amgylchedd a chynnal a chadw cefn gwlad; ac

ystyr "tir cytundeb" (*"agreement land"*) yw tir sy'n destun cytundeb Tir Cynnal.

- (2) Mae unrhyw gyfeiriad yn y Rheoliadau hyn -
- (a) at reoliad neu Atodlen â rhif yn gyfeiriad at y rheoliad yn y Rheoliadau hyn sy'n dwyn y rhif hwnnw neu at yr Atodlen iddynt;
 - (b) at baragraff â rhif yn gyfeiriad at y paragraff sy'n dwyn y rhif hwnnw yn y rheoliad y ceir y cyfeiriad ynddo; ac
 - (c) at is-baragraff â rhif neu a ddynodwyd yn gyfeiriad at yr is-baragraff sy'n dwyn y rhif hwnnw neu a ddynodwyd yn y modd hwnnw yn y paragraff y ceir y cyfeiriad ynddo.

Ceisiadau

3. Gwneir cais gan berson cymwys i ymuno â chynllun Tir Cynnal ar yr adeg honno a'r ffurf honno a bydd y cais yn cynnwys neu amgaeir gydag ef unrhyw wybodaeth y gofynno'r Cynulliad Cenedlaethol amdani a bydd y cais yn ddarostyngedig i unrhyw amodau a fynno'r Cynulliad Cenedlaethol.

Pŵer i ymrwymo i gytundebau

4.-(1) Mewn unrhyw achos pan fydd y Cynulliad Cenedlaethol o'r farn, mewn perthynas ag unrhyw dir, y byddai'r amodau canlynol o blith y rhai a geir yn Rhannau 1, 2, 3 a 4 o'r Atodlen, a chyflawni gweithgareddau gan unrhyw berson sydd â buddiant yn y tir hwnnw, yn ffafriol i'r dibenion penodedig, caiff y Cynulliad Cenedlaethol, yn ddarostyngedig i baragraffau (4) a (5) isod, ymrwymo i gytundeb Tir Cynnal gyda'r person cymwys hwnnw.

(2) At ddibenion paragraff (1) uchod, ystyr cytundeb Tir Cynnal yw cytundeb sy'n parhau mewn grym am gyfnod o bum mlynedd o leiaf, sy'n darparu bod y deiliad cytundeb i gydymffurfio â'r amodau a geir yn Rhannau 1, 2, 3 a 4 o'r Atodlen mewn perthynas â'r tir cytundeb ac yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cynulliad Cenedlaethol wneud cymorthdaliadau i'r deiliad cytundeb o ran dilyn yr amodau hynny ar y tir cytundeb.

"working day" means a day which is not a Saturday, Sunday, a common law holiday in Wales and England, or a Bank Holiday in Wales under the Banking and Financial Dealings Act(1).

"the 5% habitat condition" means the conditions set out in Part 2 of the Schedule."

- (2) Any reference in these regulations to -
- (a) a numbered regulation or Schedule is a reference to the regulation in or Schedule to these regulations so numbered;
 - (b) a numbered paragraph is a reference to the paragraph so numbered in the regulation in which the reference occurs; and
 - (c) a numbered or denoted sub-paragraph is a reference to the sub-paragraph so numbered or denoted in the paragraph in which the reference occurs.

Applications

3. An application by an eligible person to join the Tir Cynnal scheme will be made at such time and in such form and will contain or be accompanied by such information and subject to such conditions as the National Assembly may require.

Power to enter into agreements

4.-(1) In any case where the National Assembly is of the opinion that, in relation to any land, the following of the conditions set out in Parts 1, 2, 3 and 4 of the Schedule by any person who has an interest in that land would be conducive to the specified purposes, the National Assembly may, subject to paragraphs (4) and (5) below, enter into a Tir Cynnal agreement with that eligible person.

(2) For the purposes of paragraph (1) above, a Tir Cynnal agreement means an agreement which remains in force for a minimum period of five years, provides for the agreement holder to follow the conditions set out in Parts 1, 2, 3 and 4 of the Schedule in relation to the agreement land and requires the National Assembly to make payments of aid to the agreement holder in respect of the following of these conditions on the agreement land.

(1) OJ Rhif L74/1, 26.2.04

(2) OJ Rhif L343, 23.6.99

(1) 1971 c.80

(3) Ni fydd y Cynulliad Cenedlaethol yn ymrwymo i unrhyw gytundeb Tir Cynnal mewn amgylchiadau y mae Erthygl 42 o Reoliad y Comisiwn 817/2004 (sy'n awdurdodi disodli ymgymeriad neu gytundeb amaeth-amgylcheddol gan ymgymeriad neu gytundeb arall o'r fath) yn gymwys iddynt onid yw wedi'i fodloni bod yr amodau yn yr Erthygl honno'n cael eu cyflawni.

(4) Ni fydd y Cynulliad Cenedlaethol yn ymrwymo i unrhyw gytundeb Tir Cynnal onid oes o leiaf 3 hectar o dir yn ddarostyngedig i'r cytundeb hwnnw.

(5) Bydd cytundeb Tir Cynnal-

- (a) yn cynnwys darpariaeth y bydd y parti arall yn cyflawni ar y tir cytundeb yr adran fferm gyfan fel a bennir yn Rhan 1 o'r Atodlen;
- (b) yn cynnwys y bydd y parti arall yn cyflawni ar y tir cytundeb weithgareddau er mwyn gwarchod cynefinoedd bywyd gwyllt a bennir yn Rhan 2 o'r Atodlen, i'r graddau y mae'r cynefinoedd yn bodoli ar y tir cytundeb;
- (c) yn cynnwys y bydd o leiaf 5% y tir cytundeb yn gynefin bywyd gwyllt. Os nad yw o leiaf 5% y tir cytundeb yn gynefin bywyd gwyllt pan fo cais yn cael ei wneud yna bydd y parti arall yn cytuno i sicrhau y bydd y tir cytundeb yn cydymffurfio â'r amod cynefin 5%;
- (ch) yn cynnwys darpariaeth y bydd y parti arall yn cwblhau cynllun rheoli adnoddau fferm fel a fanylir yn Rhan 3 o'r Atodlen;
- (d) mewn perthynas â'r gweithgareddau y cyfeirir atynt ym mharagraffau (a), (b), (c) ac (ch), yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cynulliad Cenedlaethol neu'n ei alluogi i roi cymorthdaliadau sydd, ar ddyddiad dod i rym yr offeryn hwn, (ond fe ganiateir newid y cymorthdaliadau yn ôl disgrisiwn y Cynulliad Cenedlaethol) ar y cyfraddau y cyfeirir atynt yn Rhan 4 o'r Atodlen.

Amodau talu cymhorthdal

5. (1) Bydd unrhyw ofyniad mewn cytundeb Tir Cynnal i dalu cymhorthdal i unrhyw berson o dan y Rheoliadau hyn yn ddarostyngedig i'r amod bod person yn berson cymwys ac i'r amodau canlynol hefyd -

- (a) nad yw'r person hwnnw'n mynd yn groes i unrhyw un neu rai o delerau'r cytundeb Tir Cynnal sy'n ei rwymo;
- (b) bod y person hwnnw'n cydymffurfio â gofynion rheoliad 7 isod; ac
- (c) bod y person hwnnw'n parhau i fod â buddiant yn y tir cytundeb tra pery'r cytundeb Tir Cynnal, onid yw'r person hwnnw'n un o denantiaid y tir cytundeb a bod llai na phum mlynedd o'r denantiaeth yn weddill, a bod y

(3) The National Assembly will not enter into any Tir Cynnal agreement in circumstances to which Article 42 of Commission Regulation 817/2004 (which authorises replacement of an agri-environment scheme undertaking or agreement by another such undertaking or agreement) applies unless it is satisfied that the conditions set out in that Article are fulfilled.

(4) The National Assembly will not enter into any Tir Cynnal agreement unless the amount of land subject to that agreement comprises at least 3 hectares.

(5) A Tir Cynnal agreement-

- (a) will include provision that the other party will carry out on the agreement land, the whole farm section as specified in Part 1 of the Schedule ;
- (b) will include that the other party will carry out on the agreement land activities so as to protect the wildlife habitats specified in Part 2 of the Schedule insofar as the habitats exist on the agreement land;
- (c) will include that the other party will agree that at least 5% of the agreement land will consist of wildlife habitat. If less than 5% of the area of the agreement land is wildlife habitat then the other party can include existing hedgerows and create new habitats in order to meet the 5% habitat condition;
- (d) will include provision that the other party will complete a farm resource management plan as detailed in Part 3 of the Schedule;
- (e) will, in relation to the activities referred to in paragraphs (a), (b), (c) and (d) require or enable the National Assembly to make payment of aid which at the date of the coming into force of this instrument, (but which may be adjusted at the National Assembly's discretion) are at the rates referred to in Part 4 of the Schedule.

Conditions for payment of aid

5. (1) Any requirement in a Tir Cynnal agreement to make a payment of aid under these regulations to any person will be subject to the condition that such a person is an eligible person and also to the following conditions -

- (a) that such a person is not in breach of any of the terms of the Tir Cynnal agreement by which he or she is bound;
- (b) that such a person complies with the requirements of regulation 7 below; and
- (c) that such a person maintains an interest in the agreement land for the duration of the Tir Cynnal agreement, unless such a person is a tenant of the agreement land, such tenancy having less than five years left to run, and such

person hwnnw wedi cael llofnod ei Landlord ar y ffurflen indemnio landlord;

- (ch) bod y person hwnnw wedi cydymffurfio â darpariaethau'r Cod Arfer Ffermio Da ac yn parhau i gydymffurfio ag ef;

(2) y gellir addasu'r amodau y mae'n rhaid cydymffurfio â hwy o dan gynllun Tir Cynnal ar unrhyw adeg, gan gynnwys addasiad a osodir o ganlyniad i newidiadau a wneir yn y dyfodol i Gynllun Datblygu Gwledig Cymru 2002-2006 ac unrhyw gynllun sy'n ei olynu.

Taliadau

6. Caniateir talu cymhorthdal o dan unrhyw gytundeb Tir Cynnal yn ystod cyfnod talu blynyddol y penderfynir arno gan y Cynulliad Cenedlaethol.

Ceisiadau

7.-(1) Bydd cais gan ddeiliad cytundeb Tir Cynnal am gymhorthdal o dan y Rheoliadau hyn yn cael ei wneud ar unrhyw adeg ac ar unrhyw ffurf y byddo'n rhesymol i Gynulliad Cenedlaethol Cymru eu mynnu ac yn cynnwys yr wybodaeth y byddo'n rhesymol i Gynulliad Cenedlaethol Cymru ofyn amdani.

(2) Caiff y Cynulliad Cenedlaethol ymgorffori'r cais am daliadau Tir Cynnal yn Ffurflen Taliadau'r Cais Sengl.

Terfynau Ariannol

8. Os bydd y Cynulliad Cenedlaethol o'r farn ar unrhyw adeg, oherwydd cyfanswm nifer y ceisiadau am grant a gymeradwywyd neu a ddaeth i law eisoes, fod yr adnoddau ariannol sydd ar gael ar gyfer talu grant o dan gynllun Tir Cynnal yn ystod unrhyw gyfnod yn annigonol ar gyfer unrhyw daliad yn ystod y cyfnod a fyddai'n deillio o gymeradwyo unrhyw gais pellach, caiff, o ran unrhyw gais a fydd wedi dod i law ar ddyddiad gwneud ei benderfyniad ond nas derbyniwyd eto, neu unrhyw gais a ddelo i law yn ystod y cyfnod perthnasol-

- (a) atal ystyriaeth bellach ar unrhyw gais o'r fath nes dod yr amser y byddo'n ei bennu wedyn: neu
- (b) gwrthod unrhyw gais pellach o'r fath heb ystyriaeth bellach.

Ceisiadau hwyr

9.(1) Yn ddarostyngedig i baragraffau (2) a (3) isod, os bydd y ceisydd yn cyflwyno cais am daliad Tir Cynnal o ran blwyddyn benodol yn hwyrach na'r dyddiad cau a bennwyd gan y Cynulliad Cenedlaethol, bydd y swm sy'n daladwy fel arall yn cael ei ostwng o un y cant am bob diwrnod gwaith o'r dyddiad cau hyd y dyddiad y daeth y cais i law'r Cynulliad Cenedlaethol.

a person has obtained his or her Landlord's signature to the landlord indemnity form;

- (d) that such a person has complied and continues to comply with the provisions of the Code of Good Farming Practice;

(2) the conditions which have to be complied with under the Tir Cynnal scheme can be altered at any time, including alterations imposed as a result of future changes made to the Rural Development Plan for Wales 2002-2006 and any successor plan to it.

Payments

6. Payments of aid under any Tir Cynnal agreement may be made during an annual payment window determined by the National Assembly.

Claims

7.-(1) An application by a Tir Cynnal agreement holder for aid under these Regulations will be made at such time and in such form and will contain or be accompanied by such information as the National Assembly for Wales may reasonably require.

(2) The National Assembly may incorporate the claim for Tir Cynnal payments into the Single Application Payment Form.

Financial Limits

8. If, in the view of the total number of applications for grant already approved or received, the National Assembly is at any time of the opinion that the financial resources which are available for payment of grant under the Tir Cynnal scheme during any period are insufficient to satisfy any payment during the period which would result from the approval of any further application, it may, in respect of any application received at the date of its decision but not yet accepted, or any application it may receive during the relevant period-

- (a) suspend further consideration of any such application until such time as may be subsequently be specified by it: or
- (b) reject any such application without further consideration

Late claims

9. (1) Subject to paragraphs (2) and (3) below, if the applicant presents a claim for a Tir Cynnal payment in respect of a particular year later than the closing date fixed by the National Assembly, the amount otherwise payable will be reduced by one percent for every working day from the closing date to the date upon which the claim was received by the National Assembly,

(2) Os cyflwynwyd y cais fwy na 25 o ddiwrnodau (p'un ai diwrnodau gwaith ai peidio) yn hwyrach na'r dyddiad cau, ni wneir unrhyw daliad i'r ceisydd yn unol â'r cais hwnnw am daliad Tir Cynnal.

(3) Ni fydd paragraffau (1) a (2) uchod yn gymwys os ac i'r graddau bod cais wedi'i gyflwyno'n hwyrach na'r dyddiad cau perthnasol oherwydd force majeure.

Hysbysiad o newid ym meddiannaeth y tir

10.-(1) Bydd deiliad cytundeb Tir Cynnal (neu, os yw'r deiliad cytundeb Tir Cynnal wedi marw, ei gynrychiolydd personol) yn hysbysu'r Cynulliad Cenedlaethol yn ysgrifenedig o unrhyw newid ym meddiannaeth y tir cytundeb neu unrhyw ran o'r tir cytundeb os yw'r newid yn digwydd tra bo'r cytundeb Tir Cynnal mewn grym.

(2) Rhoddir hysbysiad o dan y rheoliad hwn o fewn tri mis ar ôl y newid ym meddiannaeth y tir o dan sylw.

(3) Pan fydd newid wedi bod ym meddiannaeth y cyfan neu ran o unrhyw dir cytundeb, a bod y Cynulliad Cenedlaethol yn ymrwmo i gytundeb Tir Cynnal am weddill tymor y cytundeb gwreiddiol gyda'r meddiannydd newydd mewn perthynas â'r tir y bu newid yn ei feddiannaeth, yna bernir bod y cytundeb hwnnw, at ddibenion cyfrifo blynnyddoedd cytundeb, wedi cychwyn ar y dyddiad y cychwynnodd y cytundeb gwreiddiol.

(4) Os yw'r meddiannydd newydd yn dewis peidio ag ymrwmo i gytundeb Tir Cynnal am weddill tymor y cytundeb gwreiddiol mewn perthynas â'r tir y bu newid yn ei feddiannaeth yna gall y Cynulliad Cenedlaethol atal y cyfan neu unrhyw ran o gymhorthdalaiau sydd yn daladawy i'r deiliad cytundeb Tir Cynnal o dan y Rheoliadau hyn, a gall adennill y cyfan neu unrhyw ran o gymhorthdal a dalwyd iddo ef neu hi.

(5) Bydd darpariaethau uchod y rheoliad hwn yn ddarostyngedig i Erthygl 36 o Reoliad y Comisiwn Rhif 817/2004 (sy'n rheoli trosglwyddiadau daliadau).

Symiau o gymhorthdal

11. Bydd cymorthdaliadau a delir mewn perthynas â'r amodau adran fferm gyfan a'r gweithgareddau y cyfeirir atynt yn yr Atodlen ar yr adeg y daw'r offeryn hwn i rym fel y'u hamlinellwyd yn Rhan 4 o'r Atodlen-

Rhwymedigaeth i ganiatáu mynd ar y tir ac arolygu

12.-(1) Bydd deiliad Cytundeb Tir Cynnal sy'n gwneud cais am gymhorthdal o dan y Rheoliadau hyn yn caniatáu i unrhyw berson, a awdurdodwyd yn briodol gan y Cynulliad Cenedlaethol, ar bob adeg resymol, ac o gyflwyno tystiolaeth o'i awdurdod pan ofynnir amdani, fynd ar y tir y mae cytundeb Tir Cynnal yn berthnasol iddo at ddibenion -

(2) If the claim was presented more than 25 days (whether or not working days) later than the closing date, no payment will be made to the claimant pursuant to that claim for a Tir Cynnal payment.

(3) Paragraphs (1) and (2) above will not apply if and to the extent that a claim is lodged later than the relevant closing date by reason of force majeure.

Notification of change of occupation

10.-(1) A Tir Cynnal agreement holder (or, if the Tir Cynnal agreement holder has died, his or her personal representative) will notify the National Assembly in writing of any change in the occupation of the agreement land or any part of the agreement land where the change occurs while the Tir Cynnal agreement is in force.

(2) Notification under this regulation will be given within three months after the change of occupation concerned.

(3) Where there has been a change of occupation of all or part of any agreement land, and the National Assembly enters into a Tir Cynnal agreement for the remainder of the term of the original agreement with the new occupier in relation to the land the occupation of which has changed, then that agreement will, for the purposes of calculating agreement years, be deemed to have commenced on the date on which the original agreement commenced.

(4) If the new occupier decides not to enter into a Tir Cynnal agreement for the remainder of the term of the original agreement in relation to the land the occupation of which has changed, then the National Assembly may withhold the whole or any part of aid payable to the Tir Cynnal agreement holder under these Regulations and may recover the whole or any part of aid paid to him or her.

(5) The foregoing provisions of this regulation will be subject to Article 36 of Commission Regulation No. 817/2004 (which governs transfers of holdings).

Amounts of aid

11. Payments of aid made in relation to the whole farm section conditions and the activities referred to in the Schedule will at the time of the coming into force of this instrument be as outlined in Part 4 of the Schedule-

Obligation to permit entry and inspection

12.-(1) A Tir Cynnal agreement holder who applies for aid under these Regulations will permit any person duly authorised by the National Assembly at all reasonable times and on production of his or her authority on demand, to enter upon the land to which a Tir Cynnal agreement relates for the purpose of -

- (a) cyflawni unrhyw arolygiad o'r tir hwnnw neu o unrhyw ddogfen neu gofnod sydd ym meddiant neu o dan reolaeth y ceisydd ac sy'n ymwneud â'r cais neu y byddo'n rhesymol i berson a awdurdoddir amau ei bod neu ei fod yn ymwneud â'r cais, gyda'r bwriad o wirio cywirdeb unrhyw fanylion a roddir yn y cais;
- (b) sicrhau p'un a gydymffurfiwyd â thelerau cytundeb Tir Cynnal; ac
- (c) cyflawni unrhyw arolygiad neu archwiliad sy'n angenrheidiol at ddibenion penderfynu a gydymffurfiwyd â'r Cod Ymarfer Ffermio Da.

(2) Bydd deiliad cytundeb Tir Cynnal yn rhoi pob cymorth rhesymol i'r person a awdurdodwyd mewn perthynas â'r materion a grybwyllir ym mharagraff (1), a bydd yn benodol yn-

- (a) cynhyrchu unrhyw ddogfen neu gofnod y byddo person a awdurdodwyd yn gofyn amdani neu amdano;
- (b) caniatáu i'r person a awdurdodwyd wneud copïau o unrhyw ddogfen neu gofnod o'r fath neu o ddarnau ohoni neu ohono;
- (c) os cedwir y ddogfen neu'r cofnod drwy gyfrwng cyfrifiadur, ei chynhyrchu neu ei gynhyrchu ar ffurf y byddo'n hawdd ei darllen a'i dwyn ymaith; ac
- (ch) ar gais y person a awdurdodwyd, mynd gyda'r person a awdurdodwyd pan fydd yn gwneud arolygiad o unrhyw dir er mwyn dangos pa ran o dir sy'n ymwneud â'r cais neu ag unrhyw newid yn ei feddiannaeth a hysbyswyd o dan reoliad 10.

Atal cymhorthdal a'i adennill

13.-(1) Os bydd unrhyw ddeiliad cytundeb Tir Cynnal, gyda'r bwriad o gael cymhorthdal o dan y Rheoliadau hyn ar ei gyfer ef ei hun neu ar gyfer unrhyw berson arall, yn gwneud unrhyw ddatganiad neu'n rhoi unrhyw wybodaeth sy'n ffug neu'n gamarweiniol, caiff y Cynulliad Cenedlaethol atal y cyfan neu ran o unrhyw gymorthdaliadau sy'n daladwy i'r person hwnnw neu i unrhyw berson arall o'r fath o dan y Rheoliadau a chaiff, yn ddarostyngedig i ddarpariaethau Erthyglau 71 a 72 o Reoliad y Comisiwn 817/2004 (sy'n darparu ar gyfer adennill gyda llog daliadau a delir ar gam, ar gyfer system gosb ac ar gyfer gwaharddiad am wneud datganiadau ffug) adennill y cyfan neu ran o unrhyw symiau a dalwyd eisoes o dan y Rheoliadau yn gymhorthdal i'r person hwnnw neu i unrhyw berson arall o'r fath.

- (2) Os bydd deiliad cytundeb Tir Cynnal-
 - (a) os talwyd y cymhorthdal, wedi methu gwneud rhywbeth y mae ef neu hi wedi ymgymryd i'w wneud, neu

- (a) carrying out any inspection of such land or any document or record in the possession or under the control of the applicant relating to, or which the authorised person may reasonably suspect relates to, the application with a view to verifying the accuracy of any particulars given in the application; and
- (b) ascertaining whether the terms of the Tir Cynnal agreement have been complied with.
- (c) carrying out any inspection or examination necessary for the purposes of determining whether the Code of Good Farming Practice has been complied with

(2) A Tir Cynnal agreement holder will render all reasonable assistance to the authorised person in relation to the matters mentioned in paragraph (1), and in particular will -

- (a) produce any document or record which may be required by the authorised person for inspection;
- (b) permit the authorised person to take copies or extracts from any such document or record;
- (c) where any such document or record is kept by means of a computer, produce it in a form in which it may easily be read and taken away; and
- (e) at the request of the authorised person, accompany the authorised person in making the inspection of any land and identify any area of land which relates to the application or to any change of occupation notified under regulation 10.

Withholding and recovery of aid

13.-(1) Where any Tir Cynnal agreement holder, with a view to obtaining the payment of aid under these Regulations to himself or herself, or any other person, makes any statement or furnishes any information which is false or misleading, the National Assembly may withhold the whole or part of any payments of aid payable thereunder to that person or such other person and may, subject to the provisions of Articles 71 and 72 of Commission Regulation 817/2004 (which provides for recovery of wrongful payments with interest, a penalty system and exclusion for false declarations), recover the whole or part of any sums already paid by way of aid thereunder to that person or such other person.

- (2) Where a Tir Cynnal agreement holder -
 - (a) has failed to do something which he or she undertook to do if the aid was paid, or

(b) yn mynd yn groes i unrhyw amodau y talwyd y cymhorthdal yn ddarostyngedig iddynt,

caiff y Cynulliad Cenedlaethol atal y cyfan neu unrhyw ran o unrhyw gymhorthdal sy'n daladwy i'r deiliad cytundeb hwnnw o dan y Rheoliadau hyn a chaiff adennill y cyfan neu unrhyw ran o unrhyw gymhorthdal a dalwyd eisoes i'r deiliad.

(3) Bydd unrhyw anghydfod mewn unrhyw achos penodol ynghylch atal neu adennill cymhorthdal drwy gyfeiriad at baragraff (1) neu (2) uchod yn cael ei gyfeirio at un cymrodeddwr a'i benderfynu ganddo a bydd y cymrodeddwr yn un y cytunir arno gan y partïon neu, os methir cael cytundeb, yn un sydd i'w benodi gan Lywydd Sefydliad Brenhinol y Syrfewyr Siartredig ac yn unol â darpariaethau Deddf Cymrodeddu 1996(1) neu unrhyw addasiad neu ddeddfiad statudol ohoni sydd mewn grym am y tro.

(4) Os bydd y Cynulliad Cenedlaethol yn atal neu'n adennill cymhorthdal o dan baragraff (2) uchod, caiff hefyd, i'r graddau y mae hynny o ganlyniad i Erthygl 20(2) yn Rheoliad y Comisiwn (sy'n ei gwneud yn ofynnol i Aelod-wladwriaethau benderfynu ar system o gosbau sy'n effeithiol, yn gymesur â'u diben ac sy'n ddigon o ataliad o ran eu heffaith iddynt gael eu gosod am dorri ymgymeriadau), ei gwneud yn ofynnol i'r deiliad cytundeb dalu i'r Cynulliad Cenedlaethol swm sy'n hafal i ddim mwy na 10% o'r cymhorthdal a dalwyd neu sy'n daladwy i'r deiliad cytundeb Tir Cynnal o dan y Rheoliadau hyn.

(5) Os bydd y Cynulliad Cenedlaethol yn cymryd unrhyw gamau a bennir ym mharagraff (1), (2) neu (4) uchod, caiff hefyd derfynu'r cytundeb y cyfeirir ato ynddynt drwy roi hysbysiad o'r terfyniad hwnnw i'r deiliad cytundeb Tir Cynnal.

(6) Os bydd y Cynulliad Cenedlaethol o dan baragraff (5) uchod yn tynnu'n ôl gytundeb mewn cysylltiad ag unrhyw gam a gymerir o dan baragraff (2) uchod, caiff hefyd, i'r graddau y bo o ganlyniad i Erthygl 20(2) o Reoliad y Comisiwn, drwy hysbysiad ysgrifenedig i'r deiliad cytundeb, wahardd y deiliad cytundeb rhag darparu ymgymeriad newydd neu rhag ymrwymo i gytundeb newydd o dan gynllun amaeth-amgylcheddol am gyfnod (nad yw'n fwy na dwy flynedd) sy'n cychwyn ar ddyddiad y terfyniad hwnnw fel a bennir yn yr hysbysiad.

Adennill llog

14.-(1) Os telir cymhorthdal gan y Cynulliad Cenedlaethol o dan y Rheoliadau hyn a'i bod, yn rhinwedd Erthygl 20(1) o Reoliad y Comisiwn (sy'n darparu ar gyfer adennill gyda llog gymorthdaliadau a delir ar gam), yn ofynnol ad-dalu gyda llog y cyfan neu ran o'r cymhorthdal, bydd cyfradd y llog un pwynt canran yn uwch na LIBOR a hynny ar sail ddyddiol.

(b) is in breach of any conditions subject to which the aid was paid,

the National Assembly may withhold the whole or any part of any aid payable to that agreement holder under these Regulations and may recover the whole or any part of any aid already paid to him or her.

(3) Any dispute in any particular case as to the withholding or recovery of aid by reference to paragraph (1) or (2) above will be referred to and determined by a single arbitrator to be agreed between the parties or in default of agreement to be appointed by the President of the Royal Institution of Chartered Surveyors and in accordance with the provisions of the Arbitration Act 1996(1) or any statutory modification or re-enactment thereof for the time being in force.

(4) Where the National Assembly withholds or recovers aid under paragraph (2) above, it may also, in so far as is consequent upon Article 20(2) of the Commission Regulation (which requires Member States to determine a system of penalties which are effective, commensurate with their purpose and of adequate deterrent effect to be imposed for breaches of undertakings), require the agreement holder to pay to the National Assembly a sum equal to no more than 10% of the aid paid or payable to the agreement holder under these Regulations.

(5) Where the National Assembly takes any steps specified in paragraph (1), (2) or (4) above, it may also terminate the agreement referred to therein by giving notice of such termination to the Tir Cynnal agreement holder.

(6) Where under paragraph (5) above the National Assembly withdraws an agreement in connection with any step taken under paragraph (2) above, it may also, in so far as is consequent upon Article 20(2) of the Commission Regulation, by notice in writing to the agreement holder prohibit him or her from providing a new undertaking or entering a new agreement under an agri-environment scheme for such period (not exceeding two years) from the date of that termination as is specified in the notice.

Recovery of interest

14.-(1) Where aid is paid under these Regulations by the National Assembly and, by virtue of Article 20(1) of the Commission Regulation (which provides for recovery of wrongful payments with interest), a reimbursement of all or part of the payment with interest is required, the rate of interest will be one percentage point above LIBOR on a day to day basis.

(1) 1996 p.23

(1) 1996 c.23

(2) At ddibenion y rheoliad hwn, ystyr LIBOR yw cyfradd sterling dri-misol Llundain a gynigir rhwng banciau ac sydd mewn grym yn ystod y cyfnod a bennir yn Erthygl 20(1) o Reoliad y Comisiwn.

(3) Mewn unrhyw achosion a fydd yn ymwneud â'r rheoliad hwn, bydd tystysgrif gan y Cynulliad Cenedlaethol, yn datgan beth yw'r LIBOR sy'n gymwys yn ystod cyfnod a bennir yn y dystysgrif, yn dystiolaeth ddigamsyniol o'r raddfa sy'n gymwys yn y cyfnod a bennir os bydd y dystysgrif hefyd yn datgan bod Banc Lloegr wedi hysbysu'r Cynulliad Cenedlaethol o'r raddfa honno.

Adennill taliadau

15. Mewn unrhyw achos pan fo swm i'w dalu i'r Cynulliad Cenedlaethol yn rhinwedd y Rheoliadau hyn, neu Reoliad y Comisiwn i'r graddau y mae'n ymwneud â thir cytundeb, neu yn rhinwedd camau a gymerir oddi tanynt, bydd modd adennill y swm sydd i'w dalu felly fel dyled.

Llofnodwyd ar ran y Cynulliad Cenedlaethol o dan adran 66(1) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998(1)

10 Ionawr 2006

Llywydd y Cynulliad Cenedlaethol

(2) For the purpose of this regulation, LIBOR means the sterling three month London interbank offered rate in force during the period specified in Article 20(1) of the Commission Regulation.

(3) In any proceedings relating to this regulation, a certificate of the National Assembly stating the LIBOR applicable during a period specified in the certificate will be conclusive evidence of the rate applicable in the specified period if the certificate also states that the Bank of England notified the National Assembly of that rate.

Recovery of payments

15. In any case where an amount falls to be paid to the National Assembly by virtue of, or by virtue of action taken under, these Regulations or the Commission Regulation in so far as it relates to agreement land, the amount so falling to be paid will be recoverable as a debt.

Signed on behalf of the National Assembly under section 66(1) of the Government of Wales Act 1998(1)

10 January 2006

The Presiding Officer of the National Assembly

RHAN 1- ADRAN FFERM GYFAN

Amodau y mae'n rhaid cydymffurfio â hwy mewn perthynas â'r cyfan o'r tir sydd o dan gytundeb. Mae'r amodau fel a ganlyn:

FFINIAU CAEAU

- Cadw'r holl ffiniau traddodiadol caeau (gwrychoedd neu berthi, waliau cerrig sych, argloddiau ag arwyneb o gerrig neu hebddo, ffensys llechi) a nodweddion cysylltiedig (pyst lliidiart carreg, camfeydd carreg).
- Dylid defnyddio deunyddiau a dulliau traddodiadol ar gyfer unrhyw waith cynnal a chadw a wneir ar ffiniau traddodiadol.
- Gadawer heb eu torri mewn unrhyw un flwyddyn o leiaf 25% o wrychoedd neu berthi gan gynnwys unrhyw wrychoedd neu berthi ar gloddiau, gan adael pob gwrych neu berth heb ei dorri neu ei thorri am o leiaf un flwyddyn o bob pedair (ac eithrio pan fydd gofynion priffyrdd ac/neu iechyd a diogelwch yn rhwystr i hynny gydag ymyl ffyrdd).
- Na thorrer gwrychoedd neu berthi rhwng 1 Mawrth a 31 Awst (ac eithrio pan fydd gofynion priffyrdd ac/neu iechyd a diogelwch yn rhwystr i hynny gydag ymyl ffyrdd).

CLUSTOGFEYDD FFINIAU CAEAU

- Peidier â thrin y tir, taenu arno wrteithiau, calch, chwynladdwyr neu blaladdwyr eraill (onid rhoi triniaeth gyfyngedig a wneir i chwyn niweidiol neu i rywogaethau estron goresgynnol megis clymog Japan, Jac y Neidiwr, yr Efw'r Enfawr, neu'r Rhododendron, fel a fanylir yn Adran 1 o Ddeddf Chwyn 1959, ac unrhyw chwyn eraill a ragnodir wedyn gan reoliadau o dan Ddeddf Chwyn 1959) o fewn clustogfa 1 metr o led wedi'i fesur o ymyl allanol gwaelod ffin draddodiadol cae (ar y naill ochr a'r llall).

COED

- Cadw'r coed unigol. Os bydd hynny'n bosibl, anoger aildyfiant naturiol yn lle coed a gollwyd, neu fel arall ailblanner coed gan ddefnyddio glasbrennau o darddiad lleol.
- Na ddifroder coed a phlanhigion ac anifeiliaid cysylltiedig (e.e. drwy dreigl plaladdwyr).
- Dylai unrhyw reolaeth ddilyn y canllawiau ar gyfer ystlumod mewn coed.
- Cadw'r coed crin onid ydynt yn achos perygl posibl neu rwystr.

PART 1- WHOLE FARM SECTION

Conditions to be complied with in relation to the whole of the land under agreement. The conditions are as follows:

FIELD BOUNDARIES

- Retain all traditional field boundaries (hedgerows, dry stone walls, earth banks with or without stone face, slate fences) and associated features (stone gateposts, stone stiles).
- Any maintenance work undertaken on traditional boundaries should use traditional materials and methods.
- Leave at least 25% of hedgerows including any bank hedgerows untrimmed in any one year, with each hedge being left uncut at least one year out of every four (except where highway and/or health and safety requirements preclude this along roadsides).
- Do not cut hedges between 1 March and 31 August (except where highway and/or health and safety requirements preclude this along roadsides).

FIELD BOUNDARY BUFFER ZONES

- Do not cultivate, apply fertilisers, lime, herbicides or other pesticides (unless spot treating injurious weeds or invasive alien species such as Japanese knotweed, Himalayan Balsam, Giant Hogweed or Rhododendrons, as more particularly specified in Section 1 of the Weeds Act 1959, and any other weeds subsequently prescribed by regulations under the Weeds Act 1959) within a buffer strip of 1m width from the outside edge of the base of a traditional field boundary (on both sides).

TREES

- Retain individual trees. If possible, encourage natural regeneration to replace lost trees, otherwise replant using saplings of local provenance.
- Do not damage (e.g. by pesticide drift) trees and associated plants and animals
- Any management should follow the guidelines for bats in trees.
- Retain dead trees unless they cause a hazard or obstruction

MYNEDIAD I'R CYHOEDD

- Cydymffurfier â gofynion cyfreithiol sy'n ymwneud â hawliau tramwy sy'n bodoli ar dir, gan gynnwys osgoi rhoi rhwystrau ar eu traws, a'u hailagor ar ôl aredig.
- Rhodder caniatâd i gael mynediad ar droed i dir y dangosir ar y mapiau a baratowyd gan Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy 2000 ei fod yn dir sydd ar gael ar gyfer mynediad o'r fath.

NODWEDDION TIRWEDD A NODWEDDION HANESYDDOL

- Diogeler nodweddion archaeolegol neu hanesyddol rhag cael eu niweidio gan dda byw, gan gerbydau, gan drin y tir neu adennill tir. Ni ddylid plannu coed na dwyn cerrig ymaith.
- Dylid cynnal a chadw adeiladau traddodiadol gwrth-dywydd a chadarn mewn cyflwr da, gan ddefnyddio deunyddiau traddodiadol.
- Dylid cynnal a chadw adeiladau traddodiadol gwrth-dywydd a chadarn a addaswyd gan ddefnyddio deunyddiau modern ond caniateir trwsio'r cydrannau modern â deunyddiau modern neu roi deunyddiau modern yn eu lle.
- Rhaid cynnal a chadw nodweddion tirwedd traddodiadol a chadarn eraill sydd mewn cyflwr da (e.e. corlannau defaid, pontydd meini carreg).
- Rhaid cadw nodweddion hanesyddol ac adeiladau traddodiadol sy'n adfeilion neu eu holion onid ydynt yn achos perygl posibl.
- Nac aflonydder ar rywogaethau a warchodir ac a all fod yn defnyddio'r safleoedd hyn.
- Rhaid cydymffurfio â Deddf Trysor 1996 wrth ddefnyddio canfodyddion metel.

ARWEDDION CRAIG A THIRFFURFIAU

- Diogeler arweddion craig a safleoedd daearegol drwy osgoi aflonyddu'n ffisegol arnynt. Nac echdynner craig, sgri, tywod, gro, graean, clai neu fawn (ac eithrio o chwareli sy'n bodoli neu at ddefnydd ar y fferm) ac na losger llystyfiant ar ardaloedd creigiog.
- Cadwer clustogfa o 2m o gwmpas arweddion craig heb drin y tir, neu ddefnyddio gwrteithiau, calch, chwynladdwyr neu blaladdwyr eraill, (oni bai ar gyfer rhoi triniaeth gyfyngedig i chwyn niweidiol neu rywogaethau estron goresgynnol).

SBWRIEL

- Cadwer y fferm yn glir o sbwriel gan osgoi dymchwel sbwriel megis hen gerbydau a chyfarpar domestig nas defnyddir mwyach, yn y caeau neu o fewn cwrtil y fferm.

PUBLIC ACCESS

- Comply with legal requirements relating to existing public rights of way that are on land, including avoiding obstructing them, and reinstating them after ploughing.
- Allow access on foot on land identified as available for such access on the maps prepared by the Countryside and Rights of Way Act 2000

LANDSCAPE AND HISTORIC FEATURES

- Safeguard archaeological or historic features from damage by stock, vehicles, cultivation or land reclamation. Trees should not be planted nor stones removed.
- Maintain weatherproof and structurally sound traditional buildings in a state of good repair, using traditional materials.
- Sound and weatherproof traditional buildings that have been modified using modern materials should be maintained but the modern components may be repaired or replaced with modern materials.
- Other traditional, sound and well maintained landscape features (e.g. sheepfolds, stone slab bridges) must be maintained.
- Derelict or remnant historic features and traditional buildings must be retained unless they cause a hazard.
- Do not disturb protected species that may be using these sites.
- Use of metal detectors must comply with the Treasure Act 1996.

ROCK FEATURES AND LANDFORMS

- Safeguard rock features and geological sites by avoiding physical disturbance. Do not extract rock, scree, sand, shingle, gravel, clay or peat (except from existing quarries for on-farm use) and do not burn vegetation on rocky areas.
- Maintain a 2m buffer zone around rock features without using cultivation, fertilisers, lime, herbicides or other pesticides, (unless for spot treatment of injurious weeds or invasive alien species).

RUBBISH

- Keep the farm clear of rubbish and avoid dumping rubbish such as derelict vehicles and disused domestic appliances, in the fields or curtilage of the farmstead.

PRIDD A DŴR

- Gwarchoder yr holl nodweddion dŵr - llynnoedd, pyllau dŵr, afonydd a ffosydd - rhag niwed drwy dreigl tail, gwrteithiau, cemegion eraill ac ysgeintio damweiniol o gaeau cyfagos.
- Ni ddylid trin y tir neu daenu arno wrteithiau, deunydd gwastraff oddi ar y fferm, calch, plaladdwyr neu gemegion eraill fel eu bod yn glanio o fewn 1m i nodwedd dŵr.
- Na thaener tail buarth fferm neu slyri o fewn 10m i nodwedd dŵr.
- Rheoler y tir er mwyn osgoi stablan y pridd yn ormodol i'r graddau bod hynny'n andwyol i'r amgylchedd y tu hwnt i ffiniau'r safle ei hun, a hynny drwy lif dŵr ac erydu pridd sy'n arwain at lygru cyrsiau dŵr a pheri bod mwy o waddod ynddynt.
- Dylid osgoi pori trwm pan fo hyn yn arwain at ddwyn ymaith llystyfiant sydd yn ei dro yn arwain at erydu pridd.
- Dylid osgoi erydu gormod ar lannau cyrsiau dŵr a llygru'r dŵr gan dda byw a dylid rheoli mynediad lle y bo angen hynny.

RHYWOGAETHAU NAD YDYNT YN RHAI BRODOROL

- Na chyflwyner o'r newydd ar y tir unrhyw rywogaethau anifeiliaid neu blanhigion nad ydynt yn rhai brodorol, ac eithrio ar gyfer cynhyrchu amaethyddol.

RHYWOGAETHAU A WARCHODIR

- Nac aflonydder ar rywogaethau a warchodir megis pathewod, ystumod, llygod pengrwn y dŵr, dyfrgwn, a moch daear ac ymgynghorer â'r CGC neu â Llywodraeth Cynulliad Cymru a chaffael unrhyw drwydded sy'n angenrheidiol cyn gwneud gwaith os oes rhywogaethau a warchodir yn bresennol.

LLES ANIFEILIAID A GWARDOD BYWYD GWYLLT

- Cydymffurfier â Chodau perthnasol y Cynulliad Cenedlaethol ar Les Da Byw.

RHAN 2 - CYNEFINOEDD BYWYD GWYLLT

Mae'n un o ofynion Cynllun Tir Cynnal bod y cynefinoedd bywyd gwyllt sy'n bodoli ar y tir cytundeb yn cael eu gwarchod rhag niwed. Rhaid i o leiaf 5% o'r tir cytundeb fod yn gynefinoedd bywyd gwyllt.

Y prif grwpiau o gynefinoedd bywyd gwyllt yw'r canlynol (ond nid yw'r rhestr yn un gyflawn):

Coetir llydanddail: coetir, gan gynnwys llennyrch a

SOIL AND WATER

- Protect all water features - lakes, ponds, rivers, streams and ditches from damage due to leaching of manure, fertilisers, other chemicals and spray drift from adjacent fields.
- Do not cultivate or apply fertilisers, off-farm wastes, lime, pesticides or other chemicals to land within 1m of a water feature.
- Do not apply farm yard manure or slurry within 10m of a water feature.
- Manage the land in order to avoid excessive poaching of the soil to the extent that it impairs the environment beyond the site itself, through run-off and soil erosion leading to pollution and increased sedimentation of watercourses.
- Avoid heavy grazing where this results in the removal of vegetation leading to soil erosion.
- Avoid excessive erosion of the banks of watercourses and pollution of the water by livestock and where necessary control access.

NON-NATIVE SPECIES

- Do not introduce any non-native animal or plant species, other than for agricultural production, to the land.

PROTECTED SPECIES

- Do not disturb protected species like dormice, bats, water voles, otters and badgers and consult the CCW or Welsh Assembly Government and obtain any necessary licence before undertaking work where protected species are present.

ANIMAL WELFARE AND WILDLIFE PROTECTION

- Comply with the relevant Welsh Assembly Codes for the Welfare of Livestock.

PART 2 - WILDLIFE HABITATS

It is a requirement of the Tir Cynnal Scheme that the existing wildlife habitats on the agreement land are protected from damage. At least 5% of the agreement land must be wildlife habitat.

The main groups of wildlife habitats (which is not exhaustive) are as follows:

Broad leaved woodland: woodland, with associated

rhodfeydd cysylltiedig, y mae o leiaf 50% o'r coed sydd ynddo yn goed brodorol neu'n goed yw. Cynhwysir coetir gwlyb o wern neu helyg a hefyd berllannau'n cynnwys coed ffrwythau hirgyff. Caniateir cynnwys coetir sy'n ymgorffori coed conifer ar yr amod bod y rhywogaethau brodorol sydd ynddo yn gorchuddio mwy na 50% o'r arwynebedd (er y gellir cynnwys y rhai sydd â llai na 50% o rywogaethau brodorol os ydynt ar safleoedd coetiroedd hynafol).

Prysgwydd: ardaloedd lle y mae mwyafrif y prysgwydd yn rhai brodorol megis y ddraenen wen, y ddraenen ddu, eithin, ysgaw, bedw neu fwyar duon.

Gweundir: ardaloedd lle y mae o leiaf 25% o'r llystyfiant yn cynnwys corlwyni megis grug, llus ac eithin mân. Fe'u ceir mewn ystod o leoliadau o ardaloedd arfordir ac iseldir i ucheldiroedd. Mae gweundiroedd ucheldir, sydd fel arfer yn uwch na therfyn caeau amaethyddol, yn aml yn gysylltiedig â chynefinoedd rhostir megis corysudd a phorfa asid.

Gweundiroedd mynydd-dir uchel: yn fwyaf nodweddiadol, gorchuddir y rhan helaethaf o'r rhain, sydd hefyd yn cael eu cynnwys, gan fwsoglau, cennau, glaswellt prin a chlytiau o dir caregog heb llystyfiant.

Porfa: Ystod o gynefinoedd yn cynnwys porfa na chafodd ei gwella, porfa led naturiol, caeau gwair traddodiadol a phorfeydd corsio, na fu unrhyw drin arnynt, na chawsant eu hau o'r newydd, na thaenwyd chwynladdwyr arnynt ac na chawsant eu draenio yn ystod y deng mlynedd diwethaf neu fwy. Ar y mwyafrif ni fyddant wedi'u gwrteithio ond yn ysgafn â gwrtaith anorganig a nodwedd y cynefin fydd na fydd yno neu prin y bydd yno rywogaethau porfa a gafodd ei gwella megis rhygwellt parhaol a meillion gwyn. Os bydd y rhain yn fwy na 25% o'r glaswellt dylai'r tir gael ei ddsbarthu fel porfa a gafodd ei gwella ac nis cynhwysir yn gynefin o dan gynllun Tir Cynnal.

Gwlyptiroedd: Mathau o dir sy'n cynnwys corysudd, gwelyau brwyn, mignenni a ffeniau. Fe'u ceir ar fawn dwfn a/neu lle y mae'r tabl dŵr ar yr un lefel â'r tir neu'n uwch am y rhan fwyaf o'r flwyddyn.

Ardaloedd arfordirol: Maent yn cynnwys morfeydd heli a thwyni tywod, yn ogystal â phrysgwydd arfordirol, gweundir, a phorfeydd y mae'r grwpiau cynefin blaenorol yn eu gorchuddio.

Mae'r rhestr uchod yn diffinio'r prif fathau o gynefinoedd, ond gellir cynnwys yn gynefin Tir Cynnal ardaloedd neu gyrff lled naturiol eraill o ddŵr megis pyllau dŵr.

- Rhaid glynu at set enerig o ragnodau ar ardaloedd cynefin ar y fferm. Maent fel a ganlyn:

glades and rides, consisting of at least 50% native trees or yew. Wet woodland of alder or willow is included as are orchards containing standard fruit trees. Woodland that incorporate conifers may be included provided the native species content is more than 50% of the area (although those with less than 50% native species can be included if they are on ancient woodland sites)

Scrub: areas dominated by native shrubs such as hawthorn, blackthorn, common gorse, elder, willow, birch or bramble

Heathland: areas where at least 25% of the vegetation cover consists of dwarf shrubs such as heather, bilberry and western gorse. They occur in a range of locations from coastal and lowland areas to uplands. Upland heaths, usually above the limit of agriculture enclosure, are often associated with moorland habitats such as bogs and acid grassland.

High mountain heaths: which are more typically dominated by mosses, lichens, a sparse grass cover and patches of unvegetated stony ground, are also included.

Grassland: A range of habitats including unimproved grassland, semi-natural grassland, traditional hay meadows and marshy grasslands, where there has been no cultivation, reseeding, application of herbicides or drainage during the last 10 or more years. At most there will have been only light applications of inorganic fertiliser and the habitat is characterised by the absence or low levels of improved grassland species such as perennial ryegrass and white clover. If these account for more than 25% of the sward the land should be classified as improved grassland and will not be included as habitat under the Tir Cynnal scheme.

Wetlands: Land types that include bogs, reedbeds swamps and fens. They occur on deep peat and/or with a water table at or above ground level for most of the year.

Coastal areas: Includes saltmarshes and sand dunes, in addition to coastal scrub, heathland, and grasslands that are covered in the previous habitat groups.

The list above defines the main types of habitats, but other semi-natural areas or water bodies like ponds can be included as Tir Cynnal habitat.

- A generic set of prescriptions has to be adhered to on habitat areas on the agreement land. These are as follows:

Diogelu Cynefinoedd Bywyd Gwyllt - Amodau

- Ni ddylid aredig, trin y tir na hau o'r newydd.
- Na ddefnyddier rholer na tsiaen ogau rhwng 1 Ebrill ac 15 Gorffennaf bob blwyddyn.
- Na osoder system ddraenio newydd
- Ni ddylid clirio ffosydd rhwng 1 Mawrth a 31 Awst
- Na ddefnyddier chwynladdwyr neu blaladdwyr (ac eithrio i roi triniaeth gyfyngedig i chwyn niweidiol).
- Ymgynghorer â Chyngor Cefn Gwlad Cymru ac/neu Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru ynghylch chwistrellu rhedyn ac ystyrier a oes angen Asesiad Effaith Amgylcheddol.
- Na ddefnyddier gwrteithiau anorganig, gwrteithiau organig wedi'u prynu mewn bagiau, slyri neu ddeunyddiau gwastraff eraill oddi ar y fferm.
- Na thaener unrhyw galch, slag basig, gwymon wedi'i galcheiddio, papur gwastraff, slwtsh neu ddeunyddiau gwastraff eraill oddi ar y fferm.
- Dylid stocio'r tir yn unol â Chod Arfer Ffermio Da yn enwedig fel na fydd gorburi neu ddim digon o bori.
- Dylid osgoi ymgymryd ag arferion bwydo atodol pan fydd y rhain yn peri niwed i llystyfiant a stablan y pridd.
- Nac ymgymerer â bwydo atodol o fewn coetir llydanddail neu goetir cymysg.
- Dylid osgoi rychau cerbydau ar llystyfiant.
- Nac echdynner mawn na symud ymaith greigiau.
- Cadwer twmpathau morgrug.
- Na symuder ymaith unrhyw bentyrtau o wymon.

Os nad oes digon o dir i fodloni'r rheol 5% gellir cynnwys gwrychoedd neu berthi sy'n bodoli a chynefinoedd/neu gynefinoedd newydd a gaiff eu creu er mwyn bodloni'r gofyniad hwn a'u cyfrif yn rhan o'r ardal gynefin.

Gwarchodir yn y cynllun yr holl wrychoedd neu berthi o dan amodau'r adran fferm gyfan yn Rhan 1. Er mwyn bod yn gymwys ar gyfer bod yn rhan o ardal gynefin, rhaid i wrychoedd neu berthi o'r fath:

- Bod yn 2 fetr o leiaf o led rhwng ochrau'r gwrych neu'r berth gan gynnwys llystyfiant trwchus cyfagos cysylltiedig - 2 fetr yw'r lled safonol wrth gyfrifo arwynebedd gwrych neu berth.
- Cynnwys rhywogaethau brodorol megis coed cyll, y ddraenen wen, y ddraenen ddu a chelyn.
- Bod yn ddi-fwllch (ac eithrio ar gyfer lliidiardau ac o dan goed gwrychoedd neu goed perthi)

Safeguarding Wildlife Habitats - Conditions

- Do not plough, cultivate or re seed
- Do not roll or chain harrow between 1 April and 15 July of each year.
- Do not install new drainage
- Do not clear out ditches between 1 March and 31 August
- Do not use herbicides or pesticides (other than for spot treatment of injurious weeds).
- Consult with Countryside Council Wales and/or Environment Agency Wales on bracken spraying and consider if Environmental Impact Assessment required.
- Do not apply inorganic fertilisers, purchased bagged organic fertilisers, slurry or other off-farm wastes.
- Do not apply any lime, basic slag, calcified seaweed, waste paper, sludge or other off-farm wastes
- Stock the land in line with the Code of Good Farming Practice particularly so that there is no over or under grazing.
- Avoid undertaking supplementary feeding practices where these cause damage to vegetation and poaching of the soil.
- Do not undertake supplementary feeding within broad leaved or mixed woodland.
- Avoid the rutting of vegetation by vehicles.
- Do not extract peat or remove rock.
- Retain ant hills.
- Do not remove any accumulations of seaweed.

If there is not enough land to satisfy the 5% rule existing hedgerows may be included and/or new habitats created in order to meet this requirement to count towards the habitat area.

All hedgerows are protected in the scheme under the conditions of the whole farm section in Part 1. In order to qualify towards the habitat area, such hedgerows have to:

- Be at least 2 metres wide between the edges of the hedge including associated adjacent rank vegetation - the calculation of the area of hedgerow will use 2 metres as a standard width
- Consist of native species such as hazel, hawthorn, blackthorn and holly
- Have no gaps (except for gateways and beneath hedgerow trees) between the field

rhwng corneli'r cae er mwyn darparu coridor bywyd gwyllt di-fwlch ar hyd y gwrych neu'r berth.

- Cael eu gwarchod rhag da byw ar y naill ochr a'r llall. Os nad oes da byw'n bresennol (e.e. ar ffermydd tir â'r) rhaid cadw heb unrhyw aflonyddu arno strïbed 2 fetr o led gan gynnwys y gwrych neu'r berth ei hun a llystyfiant trwchus cysylltiedig.
- Bod yn gyfan gwbl o dan rheolaeth y deiliad cytundeb Tir Cynnal fel bod y deiliad Cytundeb Tir Cynnal yn gallu gweithredu'n llwyr yr amodau ar gyfer gwrychoedd neu berthi yn yr Adran Fferm Gyfan. Mae hyn yn golygu na fyddo gwrychoedd neu berthi ffiniol yr ydych yn eu rhannu â ffermwr arall neu'r rhai ar ymyl priffyrdd cyhoeddus yn gymwys i'w cynnwys yn gynefin mewn llawer o achosion.
- Os cynhwysir gwrychoedd neu berthi yn gynefin rhaid ychwanegu'r amod clustogfa 1 metr at led 2m y gwrych neu'r berth.

Os yw'r ardaloedd cynefin (ynghyd â gwrychoedd neu berthi cymwys os cynhwyswyd y rhain) yn dod i lai na 5% o dir y fferm bydd angen i'r ffermwr nodi ardaloedd o dir wedi'i wella lle y caiff cynefinoedd newydd eu creu. Bydd yn ofynnol i'r ardaloedd newydd hyn, o ychwanegu unrhyw gynefin sy'n bodoli atynt, fod yn gymaint â'r isafswm o 5% neu'n fwy na hynny.

Mae saith opsiwn ar gael i'r ffermwr o dan y cynllun o ran creu cynefin. Gall y ffermwr ddewis un neu fwy i weddu i reolaeth y fferm. Mae'r opsiynau fel a ganlyn:

1. Creu coridorau glannau nentydd gydag ymyl cyrsiau dŵr.
2. Taenu llai ar dir a hynny i adfer tir a gafodd ei wella yn dir a gafodd ei led wella.
3. Gadael lleiniau ymyl o rawnfwyd heb ei dorri ar dir grawnfwydydd.
4. Creu lleiniau ymyl glaswelltog ar dir grawnfwydydd.
5. Plannu coed llydandail ar raddfa fechan.
6. Sefydlu cnydau gorchudd i adar gwyllt.
7. Sefydlu cnydau gwreiddlysiau nas chwistrellir.

Rhagnodau ar gyfer creu coridor glannau nentydd

- Dylid sicrhau na chaiff da byw fynd ar strïbed o dir 10m o led ar gyfartaledd yn gyfagos at gwrs dŵr. Gwneir hyn fel arfer drwy godi ffens, oni all amgylchiadau sicrhau na all da byw fynd ar y strïbed (e.e. ffermydd tir cytundeb lle nad oes da byw, neu ardaloedd a amddiffynnir gan nodweddion naturiol). Ni ddylai'r strïbed fod yn gulach na 6m yn unrhyw fan.

corners so as to provide a continuous wildlife corridor along the hedge length

- Be protected from livestock on both sides. Where livestock are not present (e.g. on arable farms) a width of 2 metres consisting of the hedge itself and associated rank vegetation have to be retained without interference of any kind
- Be completely under the Tir Cynnal agreement holder's management control so that the Tir Cynnal agreement holder can fully implement the conditions for hedgerows in the Whole Farm Section. This means that in many cases perimeter hedgerows that you share with another farmer or those along public highways may not be eligible for inclusion as a habitat.
- If including hedgerows as habitat the 1 metre buffer strip condition has to be added to the 2m width of the hedgerow.

If the areas of habitat (together with eligible hedgerows if these have been included) amount to less than 5% of the land on the farm the farmer will need to identify areas of improved land in which to create new habitats. These additional areas, plus existing habitat will be required to reach or exceed the minimum 5%.

There are seven habitat creation options available to the farmer under the scheme. The farmer can choose one or more to suit the management of the farm. The options are as follows:

1. Creating streamside corridors alongside watercourses.
2. Reducing inputs to revert improved land to semi-improved
3. Leaving uncropped cereal margins on cereal land
4. Creating grass margins on cereal land
5. Small scale broad leaved tree planting
6. Establishing a wild bird cover crop
7. Establishing a crop of unsprayed roots.

Prescriptions for the creation of a streamside corridor

- A strip of land with an average width of 10m adjacent to a watercourse should be rendered stockproof. This will normally be achieved by fencing, unless circumstances can ensure that no stock can enter (e.g. agreement land with no livestock, or areas protected by natural features). The strip should not be narrower than 6m at any point.

- Ymgwymerer â'r holl ragnodau perthnasol sy'n gymwys i gynefinoedd bywyd gwyllt ac a ddynodir o dan Tir Cynnal (cyfeirier at ragnodau diogelu cynefin bywyd gwyllt).
- Na thaener tail buarth fferm.

Rhagnodau ar gyfer taenu llai a hynny er mwyn adfer tir a gafodd ei wella yn dir a gafodd ei led wella

- Ymgwymerer â'r holl ragnodau perthnasol sy'n gymwys i gynefinoedd bywyd gwyllt ac a ddynodir o dan Tir Cynnal
- Na thaener tail buarth fferm.

Rhagnodau ar gyfer gadael lleiniau ymyl heb eu torri ar dir grawnfwydydd

- Mae'r llain ymyl i'w defnyddio ar bentiroedd detholedig a rhaid iddi fod rhwng 4 metr o leiaf a 12 metr ar y mwyaf o led, y tu hwnt i'r glustogfa ffin cae 1 metr.
- Caniateir lleoli'r llain ymyl yn yr un lle neu gellir ei symud mewn cylch o gwmpas y tir cytundeb ym mhob un o flynyddoedd y cynllun. Os y'i symudir mewn cylch, dylid cadarnhau bob blwyddyn beth yw'r arwynebedd lleiaf sy'n ofynnol i fodloni'r "rheol 5%".
- Dylid caniatáu i'r llain ymyl aildyfu'n naturiol.
- Cadwer yr holl dda byw oddi ar y llain ymyl.
- Ymgwymerer â'r holl ragnodau perthnasol sy'n gymwys i gynefinoedd bywyd gwyllt ac a ddynodir o dan Tir Cynnal (cyfeirier at y rhagnodau diogelu cynefin bywyd gwyllt yn Rhan 2).
- Na thaener tail buarth fferm.
- Na thaener molwsgladdwyr.
- Dylid trin y llain ymyl unwaith bob blwyddyn rhwng 1 Hydref a 31 Mawrth (os bydd y llain ymyl yn aros yn ei hunfan am fwy na blwyddyn, caniateir ei thrin bob yn ail flwyddyn).
- Ni chaniateir mynediad rheolaidd i beiriannau ar unrhyw ran o'r llain ymyl na defnyddio unrhyw ran ohoni fel llwybr. Mae torri gwrychoedd neu berthi neu gynnal arolygiadau rwtfn yn dderbyniol, ond os yw'n anhepgorol mynd ar y llain ymyl yn rheolaidd, rhaid iddi fod yn 7 metr o led o leiaf.

- Undertake all relevant prescriptions that apply to wildlife habitats designated under Tir Cynnal.
- Do not apply any farm yard manure.

Prescriptions for reducing inputs to revert improved land to semi-improved land

- Undertake all relevant prescriptions that apply to wildlife habitats designated under Tir Cynnal (refer to safe guarding wildlife habitat prescriptions in Part 2).
- Do not apply any farm yard manure.

Prescriptions for leaving uncropped margins on cereal land

- The margin should be applied to selected headlands which have to be at least 4 metres in width and up to a maximum of 12 metres, beyond the 1 metre field boundary buffer.
- The margin may be located in the same place or rotated around the agreement land in each year of the agreement. If rotated, the minimum area required to satisfy the "5% rule" should be established each year.
- The margin should be allowed to regenerate naturally.
- Exclude all livestock from the margin.
- Undertake all relevant prescriptions that apply to wildlife habitats designated under Tir Cynnal (refer to safe guarding wildlife habitat prescriptions in Part 2).
- Do not apply farm yard manure.
- Do not apply molluscicides.
- Cultivate the margin once each year between 1 October and 31 March (if the margin remains in the same location for more than one year, cultivating once every other year is permissible).
- No part of the margin is to be used for regular machine access or as a trackway. It is acceptable to trim hedges or carry out routine inspections, but where regular access is essential, the margin have to be at least 7 metres wide.

Rhagnodau ar gyfer lleiniau ymyl glaswelltog ar dir grawnfwydydd

- Mae'r llain ymyl i'w defnyddio ar bentiroedd detholedig a rhaid iddi fod rhwng 4 metr o leiaf a 12 metr ar y mwyaf o led y tu hwnt i'r glustogfa ffin cae 1 metr. Gellir symud y llain ymyl mewn cylch yn flynyddol neu, ar yr amod y gellir glynu at yr holl ragnodau, gall aros yn ei hunfan
- Rhaid hau cymysgedd o ddau o leiaf o'r rhywogaethau glaswellt canlynol er mwyn gorchuddio'r llain ymyl yn gyfan gwbl:

Rhonwellt y ci (*Cynosurus cristatus*)

Maswellt penwyn (*Holcus lanatus*)

Gweunwellt llyfn (*Poa pratensis*)

Perwellt y gwanwyn (*Anthoxanthum odoratum*)

Troed y ceiliog (*Dactylis glomerata*)

Peiswellt y defaid (*Festuca ovina*)

Peiswellt (*Festuca pratensis*)

Yn ogystal ag o leiaf 3 kg/ha o naill ai meillion coch, meillion Sweden neu bys-y-ceirw.

- Cyhyd ag y bydd y llain ymyl yn aros yn ei hunfan gellir cadw'r llystyfiant sy'n bodoli am yr ail flwyddyn a'r blynyddoedd canlynol.
- Rhaid gadael y glaswellt heb ei dorri a heb ei bori rhwng amser hau a 15 Gorffennaf.
- Rhaid torri'r llain ymyl o leiaf unwaith y flwyddyn a chaniateir dwyn y torion ymaith (gellir eu difrodi, e.e. drwy eu compostio, neu eu defnyddio, e.e. fel gwair, silwair, neu borthiant glas).
- Ymgymerer â'r holl ragnodau perthnasol sy'n gymwys i gynefinoedd bywyd gwyllt ac a ddynodir o dan Tir Cynnal (cyfeirier at y rhagnodau diogelu cynefin bywyd gwyllt yn Rhan 2).
- Na thaener tail buarth fferm.
- Na thaener molwsgladdwyr.
- Na chaniataer i gerbydau fynd ar y llain ymyl rhwng amser hau ac 15 Gorffennaf yn y flwyddyn gyntaf, neu wedi hynny cyn 15 Gorffennaf os cedwir y llain ymyl yn ei hunfan am nifer o flynyddoedd.

Rhagnodau ar gyfer plannu coed llydanddail ar raddfa fechan

- Rhaid i'r arwynebedd a gaiff ei blannu fod yn arwynebedd a oedd cyn plannu yn borfa a gafodd ei gwella neu'n dir âr.
- Rhaid i'r coed fod yn rhywogaethau llydanddail brodorol ac o ran trwch dylid eu

Prescriptions for grass margins on cereal land

- The margin should be applied to selected headlands which have to be a minimum of 4 metres in width and up to a maximum of 12 metres beyond the 1 metre field boundary buffer zone. The margin can be rotated annually or, provided all the prescriptions can be adhered to, it can remain in the same location.
- Complete ground cover of the margin have to be established by sowing a mixture made up of at least two of the following grass species:-

Crested dogstail (*Cynosurus cristatus*)

Yorkshire fog (*Holcus lanatus*)

Smooth stalked meadow grass (*Poa pratensis*)

Sweet vernal grass (*Anthoxanthum odoratum*)

Cocksfoot (*Dactylis glomerata*)

Sheep's fescue (*Festuca ovina*)

Meadow fescue (*Festuca pratensis*)

Plus at least 3 kg/ha of either red clover, alsike clover or bird's foot trefoil

- As long as the margin remains in the same location the existing vegetation can be retained in the second and subsequent years.
- The grass has to be left uncut and ungrazed between sowing and 15 July.
- The margin has to be cut at least once per year and the cuttings may be removed (they can be destroyed, e.g. by composting, or used, e.g. as hay, silage or green fodder).
- Undertake all relevant prescriptions that apply to wildlife habitats designated under Tir Cynnal (refer to safe guarding wildlife habitat prescriptions in Part 2).
- Do not apply farm yard manure.
- Do not apply molluscicides.
- Do not allow vehicles on to the margin between sowing and 15 July in the first year, or subsequently before 15 July if the margin is maintained in the same location for a number of years.

Prescriptions for small scale broad-leaved tree planting

- The area planted has to be on improved grassland or arable land before planting.
- The trees have to be broad-leaved native species and should be planted at a density of no

plannu fel nad oes llai na 3 metr rhyngddynt.

- Amddiffynner y coed rhag da byw tra pery'r cytundeb Tir Cynnal. Cyflawnir hyn fel arfer drwy godi ffensys, oni fydd amgylchiadau'n sicrhau na fydd unrhyw dda byw yn gallu mynd ar y tir (e.e. tir cytundeb heb dda byw, neu ardaloedd a amddiffynnir gan nodweddion naturiol).
- Ymgwymerer â'r holl ragnodau perthnasol sy'n gymwys i gynefinoedd bywyd gwyllt ac a ddynodir o dan Tir Cynnal.
- Caniateir taenu tail buarth fferm ar raddfa o 25 tunnell ar y mwyaf fesul hectar cyn plannu. Ni ddylid taenu tail buarth fferm o gwbl ar ôl plannu.

Rhagnodau ar gyfer sefydlu cnwd gorchudd i adar gwyllt

- Dylid trin gwely hadau sy'n cynnwys o leiaf ddau neu dri math gwahanol o gnwd a dylai'r gwely fod yn 4 metr o led ac ar ymylon caeau (ond mae caeau cyfan yn dderbyniol hefyd) a dylid sefydlu'r cnwd yn flynyddol cyn 20 Ebrill. Mae rhywogaethau nodweddiadol yn cynnwys: barlys, ceirch, tritical, had llin, cwinoa, miled, mwstard, cêl, cribau'r pannwr, betys porthiant, meillion coch, a'r godog.
- Rhaid peidio â thorri'r cnwd na'i bori cyn 15 Mawrth yn y flwyddyn sy'n dilyn ei sefydlu.
- Na thaener pryfladdwyr, ffwngladdwyr, molwsgladdwyr neu chwynladdwyr (ac eithrio ar gyfer rhoi triniaeth gyfyngedig i chwyn niweidiol neu rywogaethau estron goresgynnol).
- Dim ond ar adeg sefydlu cnwd y caniateir defnyddio calch neu wrtaith (organig neu anorganig).
- Ymgwymerer â'r holl ragnodau perthnasol sy'n gymwys i gynefinoedd bywyd gwyllt ac a ddynodir o dan Tir Cynnal.

Rhagnodau ar gyfer sefydlu cnydau gwreiddlysiau nas chwistrellir

- Sefydler cnwd gwreiddlysiau'n flynyddol cyn 1 Gorffennaf (e.e. rwdins neu swêds, neu erfin neu faip) mewn caeau cyfan neu ar ymylon caeau.
- Caniateir taenu glyffosad i ddifrodi llystyfiant sy'n bodoli cyn sefydlu'r cnwd, ond ni ddylid defnyddio unrhyw chwynladdwyr eraill, (ac eithrio i roi triniaeth gyfyngedig i chwyn niweidiol neu rywogaethau estron goresgynnol).
- Dim ond os y'u rhoddir yn y twll neu'r rych ar adeg sefydlu'r cnwd y caniateir defnyddio molwsgladdwyr. Ni chaniateir defnyddio

less than 3 metres between trees.

- Protect the trees planted from livestock for the duration of the Tir Cynnal agreement. This will normally be achieved by fencing, unless circumstances ensure no livestock can enter (e.g. agreement land with no livestock, or areas protected by natural features).
- Undertake all relevant prescriptions that apply to wildlife habitats designated under Tir Cynnal.
- An application of farmyard manure at a rate not exceeding 25 tonnes per hectare may be applied before planting. After planting do not apply any farmyard manure.

Prescriptions for the establishment of wild bird cover crop

- Cultivate a seedbed containing at least two or three different types of crop of at least 4metres width on field margins (but whole fields are also acceptable) and establish the crop annually before 20 April. Typical species include: barley, oats, triticale, linseed, quinoa, millet, mustard, kale, teasel, fodder beet, red clover, and sainfoin.
- The crop has to not be cut or grazed before 15 March in the year following establishment.
- Do not apply insecticides, fungicides, molluscicides or herbicides (except for the spot treatment of injurious or invasive alien species).
- Use of lime or fertiliser (organic or inorganic) is permitted only at the time of crop establishment.
- Undertake all relevant prescriptions that apply to wildlife habitats designated under Tir Cynnal.

Prescriptions for establishment of unsprayed root crops

- Establish a root crop annually before 1 July (e.g. swedes or turnips) in whole fields or on field margins
- Glyphosate may be applied to destroy existing vegetation prior to establishing the crop, but no other herbicides, (except as a spot treatment for injurious weeds or invasive alien species weeds) should be used.
- Molluscicides may only be used if drilled at the time of crop establishment. No other pesticides may be used.

- unrhyw blaladdwyr eraill.
- Mae defnyddio calch a gwrtaith yn dderbyniol.
- Ni ddylid pori'r cnwd cyn 15 Hydref ac ni ddylid aredig y tir nes 1 Mawrth yn y flwyddyn sy'n dilyn sefydlu'r cnwd.
- Opsiwn i'w symud mewn cylch yw hwn a gellir ei symud o gwmpas y fferm yn flynyddol cyhyd ag y cedwir cyfanswm yr arwynebedd y cytunwyd arno.
- Ymgymerer â'r holl ragnodau perthnasol sy'n gymwys i gynefinoedd bywyd gwyllt ac a ddynodir o dan Tir Cynnal.

- Use of lime and fertiliser is acceptable.
- The crop should not be grazed before 15 October and the land should not be ploughed until 1 March in the year following establishment.
- The option is rotational and can be moved around the farm on an annual basis as long as the total area agreed is maintained.
- Undertake all relevant prescriptions that apply to wildlife habitats designated under Tir Cynnal.

RHAN 3 - CYNLLUN RHEOLI ADNODDAU FFERM

Bydd yn rhaid i bob un sy'n cymryd rhan gwblhau cynllun rheoli adnoddau fferm. Bydd angen i brif adran y cynllun adnoddau fferm gael ei chwblhau o fewn 6 mis ar ôl ymrwymo i gytundeb Tir Cynnal.

Bydd yn ofynnol i'r rhai sy'n cymryd rhan ddiweddarau'r ddogfen, drwy wneud newidiadau iddi pan fo hynny'n ofynnol.

Bydd angen paratoi'r Cynllun a'i ddangos i un o Swyddogion y Cynulliad pan fydd yn amser arolygu'r fferm.

Os yw fferm yn cynhyrchu, storio neu'n gwaredu slyri, tail buarth fferm, neu ddeunydd gwastraff organig arall, mae Cynllun Rheoli Tail yn ofynnol. Os nad oes Cynllun Rheoli Tail sy'n ymwneud â'r ardal gytundeb ar gael eisoes, mae'n ofynnol i'r deiliad cytundeb baratoi un, gan ddefnyddio'r templed Tir Cynnal a ddyluniwyd at y diben hwnnw.

Rhaid cwblhau'r Cynllun Rheoli Tail o fewn deuddeng mis ar ôl ymrwymo i gytundeb Tir Cynnal.

Os taenir gwrtaith organig neu anorganig ar y tir cytundeb, mae Cynllun Rheoli Maetholion Pridd yn ofynnol. Os nad oes Cynllun Rheoli Maetholion Pridd ar gael yn hwylus, rhaid i'r parti arall baratoi un gan ddefnyddio'r templed Tir Cynnal a ddyluniwyd at y diben hwnnw. Rhaid paratoi'r Cynllun Rheoli Maetholion Pridd o fewn deuddeng mis i ymrwymo i gytundeb Tir Cynnal.

Rhaid adolygu prif ran y Cynllun Rheoli Adnoddau, ac os ydynt yn ofynnol, y Cynllun Rheoli Tail a'r Cynllun Rheoli Maetholion Pridd, a hynny'n flynyddol o leiaf neu'n fwy aml os bernir gan y Cynulliad Cenedlaethol fod angen hynny.

PART 3 - FARM RESOURCE MANAGEMENT PLAN

Every participant will have to complete the farm resource management plan. The main section of the farm resource plan will need to be completed within 6 months of entering into a Tir Cynnal agreement.

Participants will be required to keep the document up to date, making changes to the document when required.

The Plan will need to be prepared and shown to an Assembly Officer when the farm is brought up for inspection.

If a farm produces, stores or disposes of slurry, farmyard manure or other organic waste, a Manure Management Plan is required. If a Manure Management Plan covering the agreement area is not already available, the agreement holder is required to prepare one, using the Tir Cynnal template which has been designed for that purpose.

The Manure Management Plan must be completed within twelve months of entering into a Tir Cynnal agreement.

If organic or inorganic fertiliser is applied to the agreement land, a Soil Nutrient Management Plan is required. If a Soil Nutrient Management Plan is not readily available, the other party must prepare one, using the Tir Cynnal template which has been designed for that purpose. The Soil Nutrient Management Plan must be prepared within twelve months of entering into a Tir Cynnal agreement.

The main part of the Resource Management Plan, and if they are required, the Manure and Nutrient management Plans, must be reviewed at least annually and more frequently if deemed necessary by the National Assembly.

RHAN 4 - TALIADAU

Telir o dan y Rheoliadau yn flynyddol fesul hectar fel a ganlyn:

£45.00/ha am yr 20 hectar cyntaf

£30.00/ha rhwng 21-50 hectar

£25.00/ha rhwng 51-100 hectar

£5.00/ha rhwng 101-200 hectar

£2.00/ha am bob hectar dros 200 hectar

Gwneir taliadau'n flynyddol ar ffurf ôl-daliadau.

PART 4 - PAYMENTS

Payment under the regulations will be on an annual basis per hectare as follows:

£45.00/ha for the first 20 hectares

£30.00/ha between 21-50 hectares

£25.00/ha between 51-100 hectares

£5.00/ha between 101-200 hectares

£2.00/ha for every hectare over 200 hectares

Payments will be made annually in arrears.

OFFERYNNAU STATUDOL

2006 Rhif 41 (Cy.7)

AMAETHYDDIAETH, CYMRU

Rheoliadau Tir Cynnal (Cymru)
2006

STATUTORY INSTRUMENTS

2006 No. 41 (W.7)

AGRICULTURE, WALES

The Tir Cynnal (Wales)
Regulations 2006

©© Hawlfraint y Goron 2006

Argraffwyd a chyhoeddwyd yn y Deyrnas Unedig gan The Stationery Office Limited o dan awdurdod ac arolygiaeth Carol Tullo, Rheolwr Gwasg Ei Mawrhydi ac Argraffydd Deddfau Seneddol y Frenhines.

© Crown copyright 2006

Printed and Published in the UK by the Stationery Office Limited under the authority and superintendence of Carol Tullo, Controller of Her Majesty's Stationery Office and Queen's Printer of Acts of Parliament.

£4.00

W216/06

ON